

Ændringslog til Statens business case model

Revision af Statens business case model til version 5.1.0

Business case modellen er opdateret per 13. august 2026 fra version 5.0.2 til version 5.1.0.

Ændringerne fremgår herunder:

- Det er muligt at vælge 2027 som indtastnings- og rapporteringsår for pris og lønregulering (PL). PL-satserne er tilpassede, så de flugter med Økonomistyrrelsens generelle pris- og lønstigninger, som angivet på [Fastprisberegninger](#).
- Tilføjelse af ny tabel i fanen ”Tabeller” (Tabel 3 Samlet driftsøkonomi) til brug ved forelæggelse af it-aktstykker til Folketingets Finansudvalg.
- Tilføjet tekst ved indtastningstabellen af Afledte økonomiske omkostninger i fanen ”Leverancer” vedrørende håndteringen af indregning af budgetmæssige gevinster i forretningen afledt af it-projektet: ”3) Hvis projektet har forventede effektiviseringsgevinster i forretningen, som fører til en besparelse, skal de forventede fremtidige driftsomkostninger for det påvirkede område fremgå i tabellen for de afledte økonomiske omkostninger”
- Tilpasset tekst ved indtastningstabellen af Afledt driftseffekt i fanen ”Leverancer” for at tydeliggøre, at der kun skal indtastes budgetmæssige besparelser eller fordyrelse og ikke produktivitetseffekter: ”3) Driftseffekten synliggør økonomiske gevinster, der leder til en budgetmæssig besparelse eller den økonomiske effekt, hvor det leder til en fordyrelse. Økonomiske gevinster, der ikke leder til en budgetmæssig besparelse, f.eks. produktivitetseffekter, skal kun fremgå af projektgrundlaget og indtastes ikke her. I projektgrundlaget kan den samlede driftseffekt fordeles på de konkrete økonomiske effekter.
- Mindre layout-tilpasninger.

Revision af Statens business case model til version 5.0.2

Business case modellen er opdateret per 17. oktober 2025 fra version 5.0.1 til version 5.0.2.

Ændringerne fremgår herunder:

- Det er muligt at vælge 2026 som indtastnings- og rapporteringsår for pris og lønregulering (PL). PL-satserne er tilpassede, så de flugter med Økonomistyrrelsens generelle pris- og lønstigninger, som angivet på [Fastprisberegninger](#)

Revision af Statens business case model til version 5.0.1

Business case modellen er opdateret per 15. august 2024 fra version 5.0.0 til version 5.0.1.

Der er tale om en række mindre tilføjelser.

Vi bemærker, at modellen forsøgsvist er udgivet ulåst for at gøre det muligt at bruge funktionen for gruppering, så modellen let kan udvides med flere rækker. Projekt-mappen er dog fortsat låst, så man ikke kan tilgå de bagvedliggende faner.

Ændringerne fremgår herunder:

- Tilføjelse af flere rækker under gruppering. Ved at klikke på plustegnet ude til venstre (eller tallene 1 og 2 for at gøre det for hele fanen), vil man kunne åbne for flere rækker til input i tabellerne. Dette skal dog gøre ved hver enkelt.
 - Bemærk, at vi bevidst ikke har grupperet L6-L10 under analysefasen for at undgå et spring fra L5 til L11, når den skifter til gennemførelsesfasen. Dermed sagt er det ikke fordi vi forventer, at projekterne fremadrettet har flere aktiviteter/leverancer i sin analysefase.
- Tilføjelse af validering til:
 - cellerne på fanen for stamoplysninger som gør, at man ikke kan skrive et forkert datoformat ind. Brugeren kan nu kun skrive datoer i formatet dd-mm-yyyy, og kun datoer efter 01-01-1900 er valide.
 - cellerne for anlæg i fanen Leverancer, så de bliver røde ved valg af anlæg, der ikke fremgår i fanen Stamoplysninger.
- Tilføjelse af vejledningstekst vedr. beregning af afskrivninger:
 - ”I forhold til de aktiverbare projektudgifter, kan man ikke angive forskellige beløb over årene, som aktiveres på samme leverance. Dette har konsekvenser for udregningen af tabellerne for de omkostningsbaserede projektudgifter og afskrivningsprofiler ift. periodiseringen og dermed udregningen af renterne. Hvis man vil have denne præcision, skal man adskille aktiverbare og ikke-aktiverbare udgifter på forskellige leverancer.”

Revision af Statens business case model til version 5.0.0

Business case modellen er opdateret per 28. juni 2024 fra version 4.1.6 til version 5.0.0.

Der er tale om en større forenkling af business case modellen, som særligt er kendetegnet ved, at modellen ikke længere bruger makroer.

Det er muligt at finde vejledning til den nye version af statens business case model i kap. 9 i Vejledning til statens it-projektmodel.

Ændringerne fremgår herunder:

- Pl-beregningen er opdateret på baggrund af Økonomistyrelsens niveaukorrektioner. Derudover er 2025 tilføjet <https://oes.dk/statsregnskab/finanslov-og-udgiftsopfoelgning/indeks/fastprisberegninger/>
- Modellen er ikke længere dynamisk, dvs. man kan ikke længere selv tilføje linjer.
- Nettonutidsværdien fjernes og brutto- og nettogevinster ændres til hhv. driftseffekter og samlede effekter, hvorfor projektets økonomiske nøgletal har ændret betegnelse.
- Fanen ”Scenarie 0” er fjernet
 - Myndighederne skal fortsat tage stilling til, hvordan den fremtidige situation forandrer sig ved gennemførelse af projektet. Forskellen fra den nuværende driftssituation vil fremgå af projekternes økonomiske nøgletal under ’driftseffekten’.
- Fanen ”Forside” er ændret til ”Stamoplysninger” og indeholder nu kun oplysninger om projektet, anlæg og indtastnings- og rapporteringsår.
- Fanen ”Scenarie 1” er ændret til ”Leverancer” og indeholder tabellerne for projektudgifter, afledte økonomiske effekter og driftseffekten (ny)
- Fanen ”Rapport” er ændret til ”Tabeller”, hvor tidligere tabeller er reduceret til fem. Tabellerne er
 - Tabel 1 Økonomiske nøgletal
 - Tabel 2 Omkostningsbaserede projektudgifter
 - Tabel 3 Fase- og leveranceopdelt budget og forbrug, udgiftsbaseret
 - Tabel 4 Drifts-, Vedligeholds-, og udviklingsomkostninger
 - Tabel 5 Afskrivningsprofiler
- Trepunktsestimering i modellen fjernes. Det forventes i statens it-projektmodel fortsat, at myndighederne kan redegøre for deres metode og antagelser for estimering af projektudgifter samt redegøre for omfanget af deres usikkerhedstillæg. Dette gøres i projektgrundlaget under Afsnit 2.3.3 Antagelser og usikkerheder ved estimerterne.
- Nedbrydning af leverancer i standardkonti fjernes
- Risikobudgettering fjernes fra business case modellen, men ikke for statens it-projektmodel. Business case modellen stiller fortsat krav til angivelse af størrelsen af risikopuljen samt risikopuljens periodisering i projektet. De risici, der placeres i risikopuljen, skal angives med beløb i risikologgen.

Revision af Statens business case model til version 4.1.6

Business casen er opdateret per 22. december 2023 fra version 4.1.5 til version 4.1.6

Ændringerne fremgår herunder:

- Pl-beregningen er opdateret på baggrund af Økonomistyrelsens niveaukorrektioner. Derudover er 2024 tilføjet <https://oes.dk/statsregnskab/finanslov-og-udgiftsopfoelgning/indeks/fastprisberegninger/>

Revision af Statens business case model til version 4.1.5

Business casen er opdateret per 7. oktober 2022 fra version 4.1.4 til version 4.1.5.

Ændringerne fremgår herunder:

- Pl-beregningen er opdateret på baggrund af Økonomistyrelsens niveaukorrektioner for 2021 og 2022. Derudover er 2023 tilføjet <https://oes.dk/oekonomi/finanslov-og-udgiftsopfoelgning/indeks/fastprisberegninger/>
- En fejl ved import til den nye version ift. automatisk udregning af risikopuljen er blevet udbedret
- Den automatiske oprettelse af Business case grundlaget er opdateret til nyeste version (4.1.1)
- Mindre fejlrettelser i tekst

Revision af Statens business case model til version 4.1.4

Business casen er opdateret per 9. maj 2022 fra version 4.1.3 til version 4.1.4.

Ændringerne fremgår herunder:

- Den samfundsøkonomiske diskonteringsrente er sat ned til 3,5 pct. i stedet for 4,0 pct. [Dokumentationsnotat for den samfundsøkonomiske diskonteringsrente \(fm.dk\)](#)
- Performance optimeringer.
- En række mindre tekstændringer er lavet i modellen.
- En række fejl er blevet udbedret:
 - Fejl i risikomatrixen i rapportfanen
 - Fejl i risikobudgetteringstabellen ved import af gammel BCM
 - Fejl i Forsidens kontrol for udfyldelse ”Procentdel udfyldt”
 - Fejl ved visning af print
 - Fejl i gevinsttabellen
 - Fejl ved overførsel af gevinster til BCG
 - Samt diverse mindre fejl opstået ved import fra en gammel model til 4.1.3

Revision af statens business case model til version 4.1.3

Business casen er opdateret per 22. december 2021 fra version 4.1.2 til version 4.1.3.

Ændringerne fremgår herunder:

- Det er muligt at vælge 2022 som indtastnings- og rapporteringsår for pris og lønregulering (PL). PL-satserne er tilpassede, så de flugter med Økonomistyrelsens generelle pris- og lønstigninger, hvilket indebærer, at 2021-PL satserne også er ændret, som angivet på <https://oes.dk/oekonomi/finanslov-og-udgiftsopfoelgning/indeks/fastprisberegninger/>

- Der kunne opstå en fejl ved indplacering af risikopuljen. Denne fejl er nu udbedret.
- Der er foretaget øvrige mindre fejlrettelser.
- Statens business case model har fået nyt kodecertifikat, som er gældende til december 2022.

Revision af Statens business case model til version 4.1.2

Business casen er opdateret per 26. marts 2021 til fra version 4.1.1 til version 4.1.2.

Ændringerne fremgår herunder:

- Det er nu muligt at importere business cases fra version 3.x.x, hvor der har været valgt programtilstanden, og ind i den nyeste version. Version 4.1.2 og nyere kan kun anvendes i en projekttilstand, men har man et it-program, der anvender eller skal anvende statens it-projektmodel, så kontakt venligst sekretariatet for nærmere afklaring. Konkret vil faserne 'Identificering af program' og 'Præcisering af program' blive samlet under 'Analysefase' og faserne 'Ledelse af programbølger' og 'Lukning af program' vil blive samlet under 'Gennemførelsesfase'.
- Tilføjet en foldefunktion i 'Scenarie 0' og 'Scenarie 1'-fanerne, som muliggør en ind- og udfoldning af blandt andet projektudgifter på årsbasis. Dette gør det samlede udtryk af business casen meget mere overskuelig.
- Tilføjet risiko-id til risici (R1, R2, osv.), når risici eksporteres til business case grundlaget.
- Der kunne opstå en fejl, når brugeren anvendte Excel 365, hvor statens business case-model stoppede med at beregne. Fejlen er nu udbedret, og de bagvedliggende beregninger er gjort mere robuste.
- Der kunne opstå en fejl ifm. driftsudgifterne i 'Scenarie 0' og 'Scenarie 1'-fanerne. Fejlen er nu udbedret.
- Der kunne opstå en fejl i fordelingen af risikopuljen mellem årene, der opstod ved import af ældre business case-modeller. Denne fejl er nu udbedret.
- En række mindre tekstændringer er lavet i modellen.

Revision af Statens business case model til version 4.1.1

Business casen er opdateret per 29. januar 2021 til fra version 4.1.0 til version 4.1.1.

Ændringerne fremgår herunder:

- En fejl i modellens PL-regulering er blevet udbedret. Tidligere overskrev det indmeldte rapporteringsår det indmeldte indtastningsår. Nu fungerer det igen efter hensigten.
- En fejl i hvordan modellen håndterer manuelle ændringer af indtastningsåret er udbedret. Når man som bruger har én eller flere manuelt valgte indtastningsår, og derefter vælger et andet indtastningsår på forsiden, så skal modellen spørge brugeren om de manuelt valgte indtastningsår skal overskrives eller ej. Det gør den nu korrekt.

- Der var en fejl, som i få tilfælde opstod ift. indlæsningen af sandsynligheder i risikotabellen. Det er nu udbedret.
- Flere variabelnavne er ændret i den bagvedliggende kode, hvilket gør modellen mere robust.

Revision af Statens business case model til version 4.1.0

Business casen er opdateret per 22. december 2020 til version BCM-4.1.0.

Ændringerne fremgår herunder:

- Forsiden er slanket, og fx leverancer og driftsudgifter tilføjes nu direkte på scenarie-fanerne i stedet for forsiden. Leverancerne og driftsudgifterne vil fortsat fremgå af forsiden. Det er muligt at klikke på dem på forsiden, og via hyperlinks føres man til de pågældende leverancer eller driftsudgifter på scenariefanen.
- Det er ikke længere nødvendigt at klikke på ”rediger- og gem-knapperne” for at indtaste data på forsiden. Data kan nu indtastes direkte i cellerne, hvilket reducerer antallet af klikk væsentligt.
- 0-scenariet er adskilt i to dele – en del, som vedrører videreførelsen af de eksisterende udgifter på området (AS-IS) og en anden del, som vedrører en decideret alternativ løsning til projektet (det lovmedholdige alternativ til projektet).
- Det er muligt at anvende modellen i en standard eller brugerdefineret tilstand, hvor standardtilstanden vil indeholde færre optioner.
- PL-2021 er tilføjet og PL-satserne er tilpassede, så de flugter med Økonomistyrelsens generelle pris- og lønstigninger, som angivet på <https://oes.dk/oekonomi/finanslov-og-udgiftsopfoelgning/indeks/fast-prisberegninger/>.
- Der er lavet et visuelt dashboard på rapportfanen med figurer, som viser nøgletal og overordnede oplysninger om projektet.
- Der er udarbejdet et værktøj til økonomiopfølgning, hvor forbruget på de enkelte leverancer løbende kan ajourføres med budgettet (ikke obligatorisk at anvende – men et tilbud).
- Det er muligt at ændre beregningsmodellen for usikkerheder, så man kan indstille til egen estimeringsmetode (kræver brugerdefineret indstilling). På forsiden er der nu tilføjet ny funktionalitet under blokken ”Regnskabstekniske oplysninger”, som giver brugeren mulighed for selv at angive en sandsynlighedsfordeling, hvis man ønsker en anden end business casens standard.
- Det er muligt at enten anvende de statslige finanskonti (kræver brugerdefineret indstilling) eller anvende en mere simpel kontering.
- For projektindstillingen er det standard, at modellen indeholder to faser (analysefase og gennemførelsesfase). På forsiden under blokken ”Om projektet”, er det nu muligt at tilføje en anskaffelsesfase til modellen. Dette kan give et bedre overblik over leverancer, hvis man har mange leverancer i gennemførelsesfasen.

- Det er muligt at kopiere dataene fra tabellerne på rapportfanen uden formateringsbesværligheder via knap øverst til højre ved alle tabeller.
- Der er tilføjet en FAQ nederst på forsiden.
- På forsiden er der datapunkter, som er obligatoriske for at få modellen til at udfolde sig korrekt. For at give brugeren overblik over om alle obligatoriske felter er udfyldt, er der indsat en statusbar i båndet på fanen ”Statens business case model. Via en procentsats angiver statusbaren, om alle obligatoriske indtastninger er foretaget eller om der fortsat er mangler. Klikker man på statusbaren føres man til de datapunkter, der mangler at blive udfyldt. Statusbaren er kun synlig i båndet på fanen ”Statens business case model”, og når man er på forsiden.
- Den bagvedliggende kode og struktur er gjort lettere for os at vedligeholde og tilpasse, og modellen skulle gerne være hurtigere at anvende.
- Modellen er signeret med et kodecertifikat.

Sådan får du din gamle business case over i den opdaterede version

1. Sørg for først at genudfylde fanen ”Stamoplysninger”. Dette vil sikre, at fanen ”Leverancer” har de korrekte år til udfyldelse.
2. Kopier de relevante celler fra tabellerne i fanen ”Leverancer” og indsæt i de tilsvarende tabeller i den nye model.

Har du problemer med at flytte data fra din gamle business case til den nye version, er du velkommen til at kontakte Økonomistyrelsen ved kontoret It-styring. Kontormail kan findes på Økonomistyrelsens hjemmeside.